

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

**ANALITIČKO IZVJEŠĆE O PRAĆENJU PROVEDBE
ZAKONA O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA
br. 1/2019**

**Transparentnost i otvorenost u lokalnoj i područnoj
(regionalnoj) samoupravi:
Virovitičko-podravaska županija**

Zagreb, travanj 2019.

Sadržaj

1. Uvod.....	2
2. Metodologija praćenja	3
3. Rezultati praćenja po točkama	6
4. Ukupni rezultati praćenja	19
5. Preporuke za poboljšanje stanja.....	20

1. Uvod

Povjerenik za informiranje kao neovisno tijelo koje štiti, prati i promiče pravo na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, u okviru funkcije praćenja provedbe Zakona o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15 – Zakon, ZPPI) i u 2019. godini nastavlja s provedbom praćenja usklađenosti postupanja tijela javne vlasti s obvezama proaktivne objave informacija, provedbe savjetovanja s javnošću i osiguravanja javnosti rada od strane jedinica lokalne i (područne) regionalne samouprave (JLP(R)S), s ciljem razvijanja kulture transparentnosti ove specifične skupine tijela javne vlasti čije je djelovanje od iznimnog značaja za život građana i s kojima su građani i pravne osobe u svakodnevnom neposrednom kontaktu. Povjerenik za informiranje rezultate praćenja predstavlja na regionalnim edukacijama te ujedno daje preporuke za poboljšanje stanja.

Pravilnim ispunjenjem zakonske obveze proaktivne objave informacija na internetskim stranicama JLP(R)S kao tijela javne vlasti, uključujući provedbu savjetovanja s javnošću prilikom donošenja općih akata te strateških i planskih dokumenata kojima se utječe na interes javnosti i osiguravanje javnosti rada, odnosno javnosti sjednica predstavničkih tijela JLP(R)S, postiže se transparentno i otvoreno funkcioniranje tijela javne vlasti te se ostvaruje uspješan dijalog s građanima i pravnim osobama. Svrha ispunjenja navedenih obveza ogleda se u mogućnosti korisnika da ostvare svoje Ustavom zajamčeno pravo na pristup informacijama te u tome da se pružanje javnih usluga odvija na što jednostavniji i učinkovitiji način. Ujedno tijela javne vlasti dobivaju potreban legitimitet, jer demonstriraju odgovornost u svom djelovanju te vraćaju povjerenje građana u institucije.

Objava što većeg broja informacija na internetskoj stranici rezultira smanjenjem broja zahtjeva za pristup informacijama, čime se olakšava rad tijela javne vlasti, odnosno smanjuje se potreba dodatnog administriranja i angažmana službenika za informiranje oko obrade i rješavanja zahtjeva. U slučaju postavljanja zahtjeva za pristup informacijama u odnosu na već javno i službeno objavljene informacije, tijelo javne vlasti treba korisnika obavijestiti da je informacija javno objavljena te ga uputiti na poveznicu, odnosno internetsko mjesto gdje je informacija objavljena.

Dosadašnjim praćenjima internetskih stranica (2016., 2017. i 2018.) bilo je obuhvaćeno 10 županija i jedinice lokalne samouprave s njihovog područja (Krapinsko-zagorska, Šibensko-kninska, Požeško-slavonska, Sisačko-moslavačka, Zadarska, Ličko-senjska, Osječko-baranjska, Dubrovačko-neretvanska, Zagrebačka i Splitsko-dalmatinska županija), dok će tijekom 2019. predmet praćenja biti Virovitičko-podravska, Vukovarsko-srijemska, Istarska, Međimurska i Koprivničko-križevačka županija.

Ovo analitičko izvješće, br. 1/2019., sadrži pregled praćenja usklađenosti sa ZPPI-jem od strane 17 tijela javne vlasti s područja Virovitičko-podravske županije, i to:

- Virovitičko-podravska županija
- tri grada (Orahovica, Slatina, Virovitica)
- 13 općina (Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin i Zdenci).

Prema podacima s [Popisa tijela javne vlasti](#), sve navedene JLP(R)S imaju imenovanog službenika za informiranje, čime su ispunile obvezu propisanu člankom 13. ZPPI te odredile posebnu službenu osobu mjerodavnu za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama.

2. Metodologija praćenja

Izvori. Podaci o predmetnim tijelima javne vlasti u Virovitičko-podravskoj županiji prikupljeni su identificiranjem, pretraživanjem i analizom službenih internetskih stranica svakog pojedinog tijela javne vlasti i neposrednim uvidom u podatke koje tijela na njima objavljuju.

Prikupljeni podaci. Praćenje je provedeno u odnosu na obvezu proaktivne objave određenih dokumenata i informacija propisanih člankom 10. stavkom 1. ZPPI-ja, obvezu provedbe savjetovanja s javnošću propisanu člankom 11. ZPPI-ja i obvezu osiguravanja javnosti rada sukladno odredbama članka 12. ZPPI-ja.

Razdoblje praćenja. Praćenje je provedeno tijekom travnja 2019. godine.

Način praćenja: Prati se pojedinačno izvršenje svake propisane zadaće, s tim da je od 14 točaka članka 10. ZPPI-ja, obuhvaćeno njih 11, uključujući i informacije čiju obvezu objave propisuju članci 11. i 12. ZPPI-ja. Način proaktivne objave informacija, provedbe savjetovanja s javnošću i osiguravanja javnosti rada tijela javne vlasti izražen je bodovima ili opisno. Svaka JLP(R)S može ostvariti ukupno maksimalno **35 bodova**, s tim da broj može biti i veći ako je uz ostvarenje maksimalnog broja bodova po svakoj točki, objavila i više skupova podataka (za svaki objavljeni skup podataka dodjeljuje se 1 bod).

Metodologijom praćenja nisu praćene točke 1., 7. i 14. članka 10. ZPPI-ja. Naime, ranijim praćenjima JLP(R)S po županijama utvrđeno uobičajeno stanje glede objave zakona i propisa koji uređuju njihov djelokrug rada (izrazito niska razina objave navedenih informacija) i vijesti, obavijesti i drugih informacija (gotovo sve jedinice objavljuju navedene informacije), dok točka 7. (prijedlog proračuna, usvojeni proračun i izvršenje istog) nije praćena jer Institut za javne financije svake godine provodi istraživanje transparentnosti lokalnih proračuna, čiji se rezultati javno objavljuju na www.ijf.hr.

U nastavku se nalazi tablica 1. s pregledom informacija (točke i podtočke ZPPI-ja) i pripadajući broj bodova.

Tablica 1. Metodologija praćenja i bodovanja izvršavanja obveza iz članka 10, 11. i 12. ZPPI-ja

VRSTE INFORMACIJA	ODREDBE ZPPI	BROJ BODOVA
OPĆI AKTI I ODLUKE	točka 2. članak 10.	max 2
temeljni opći akti: statut, poslovnik predstavničkog tijela, poslovnik o radu gradonačelnik/načelnika, pravilnik o unutarnjem redu, etički kodeks i sl.		1
drugi opći akti i odluke		1
način objave drugih općih akata i odluka: internetska stranica (npr. zasebna rubrika ili podrubrike prema području ili u rubrici gdje se objavljuju dokumenti usvojeni na sjednicama) i/ili službeno glasilo (lako pretraživo ili ne)		nema bodovanja
SAVJETOVANJA S JAVNOŠĆU - 2018. i I. kvartal 2019. (prate se savjetovanja završena do 31. ožujka)	točka 3. članak 10., članak 11.	max 3,5
posebna rubrika (ili portal)		1
plan savjetovanja za 2018.		0,5

plan savjetovanja za 2019.		1
nacrti općih akata/strateških/planskih dokumenata		5-10 savjetovanja = 0,5 / više od 10 = 1
prosječan broj dana trajanja provedenih savjetovanja		nema bodovanja
udio objavljenih izvješća o provedenim savjetovanjima		nema bodovanja
GODIŠNJI PLANOVI, PROGRAMI, STRATEGIJE, IZVJEŠĆA	točka 4. članak 10.	max 3,5
planski i strateški dokumenti i izvješća: prostorno i urbanističko planiranje, gospodarenje otpadom, programi i strategije razvoja, upravljanje i raspolaganje imovinom, programi javnih potreba i dr.		1 ili 2 (ovisno o broju dokumenata i načinu objave)
izvješća o radu župana/gradonačelnika/načelnika		1
arhiva		0,5
SKUPOVI PODATAKA	točka 5. članak 10.	od 2,5 pa nadalje
popis skupova podataka koje vode u okviru svoje nadležnosti, informacije o skupovima podataka (metapodaci) i o načinu pristupa i ponovne uporabe (licence i uvjeti)		1
objavljeni skupovi podataka		svaki se boduje s 1 bodom
objavljeno u otvorenom formatu		0,5
JAVNE USLUGE	točka 6. članak 10.	max 2
obraci potrebni za ostvarivanje usluga		1
obraci objavljeni na način da se mogu ispuniti u elektroničkom obliku (word)		0,5
objavljeni na lako pretraživ i lako dostupan način		0,5
BESPOVRATNA SREDSTVA, SPONZORSTVA I DONACIJE	točka 8. članak 10.	max 2
popis korisnika i visina iznosa		1
arhiva (npr. 3 god unatrag) i format objave		1
JAVNA NABAVA	točka 9. članak 10.	max 4
plan nabave za 2019.		1
registar ugovora za 2018.		1
pravilnik o jednostavnoj javnoj nabavi		1
popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njim povezane osobe u sukobu interesa ili obavijest da takvi subjekti ne postoje		1
NATJEČAJNI POSTUPCI	točka 10. članak 10.	max 4
natječaji za zapošljavanje		1
ishodi natječaja za zapošljavanje		1
natječaji za dodjelu financijskih sredstava		1
ishodi natječaja za dodjelu financijskih sredstava		1

UNUTARNJE USTROJSTVO I KONTAKT	točka 11. članak 10.	max 3
organizacijsko ustrojstvo		1
imena čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica		1
kontakt podaci		1
JAVNOST RADA KOLEGIJALNIH TIJELA	točka 12. članak 10., članak 12.	max 4
dnevni red zasjedanja i vrijeme održavanja (samo ako je objavljeno proaktivno, ne u sklopu zaključaka/zapisnika)		1
mogućnost neposrednog uvida u rad/procedura sudjelovanja + broj ljudi		1
zaključci sa sjednica		1
informacije o formalnim radnim tijelima (samo popis članova 0,5 / zaključci sa sjednica 1)		1
PRAVO NA PRISTUP I PONOVNUPORABU INFORMACIJA	točka 13. članak 10.	max 4,5
posebna rubrika		0,5
obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija		1
podaci za kontakt službenika za informiranje		1
potrebni obrasci ili poveznice na obrasce		1
kriteriji za određivanje visine naknade		1
katalog/pravilnik/cjenik		oduzimanje 1 boda
		35 pa nadalje

3. Rezultati praćenja po točkama

Slijedi pregled stanja u Virovitičko-podravskoj županiji prema naprijed opisanoj metodologiji.

➤ OPĆI AKTI I ODLUKE (točka 2. članak 10.)

Objavom temeljnih općih akata, kao što su statut, poslovnik predstavničkog tijela, poslovnik o radu župana/gradonačelnika/općinskog načelnika, pravilnik o unutarnjem redu, etički kodeks i sl. te drugih općih akata i odluka koje JLP(R)S donose, a kojima se utječe na interese korisnika, moguće je ostvariti maksimalno **dva boda**. Pri tome je razmatran i način objave drugih općih akata i odluka.

Budući da ZPPI propisuje objavu na lako pretraživ način, objava dokumenata u sklopu službenih glasila koja nisu pretraživa, ne podrazumijeva ispunjenje propisane obveze. Dakle, važno je da se na internetskoj stranici tijela javne vlasti, unutar zasebne rubrike ili više različitih podrubrika, navede puni naziv općeg akta ili odluke te ih se objavi u cijelosti ili s poveznicom koja vodi na točno mjesto, odnosno na internetsku stranicu službenog glasila na kojoj je akt objavljen.

Slijedi ukupan broj ostvarenih bodova od mogućih 2 za objavu općih akata i odluka JLP(R)S:

TJV	BODOVI (od max 2)
Grad Orahovica	2
Grad Slatina	2
Grad Virovitica	2
Općina Crnac	2
Općina Čačinci	0,5
Općina Čađavica	2
Općina Gradina	1,5
Općina Lukač	2
Općina Mikleuš	1
Općina Nova Bukovica	2
Općina Pitomača	2
Općina Sopje	1
Općina Suhopolje	2
Općina Špišić Bukovica	0
Općina Voćin	1
Općina Zdenci	0,5
Virovitičko-podravska županija	1

Praćenjem je utvrđeno da temeljne opće akte na svojim internetskim stranicama nemaju objavljene Virovitičko-podravska županija te općine Špišić Bukovica i Zdenci. Ostale jedinice uglavnom na stranici imaju izdvojen statut i poslovnik predstavničkog tijela. Na stranici Općine Čačinci navedene dokumente moguće pronaći samo putem tražilice, a kod Općine Gradine pronađen je samo statut, stoga su u tom dijelu predmetne općine dobile po pola boda.

Neke jedinice imaju objavljene i druge važne dokumente, poput Grada Virovitice (Etički kodeks, Poslovnik o radu gradonačelnika, Pravilnik o unutarnjoj reviziji).

Druge važne akte jedinice uglavnom objavljuju unutar zasebnih rubrika (izuzev općina Mikleuš, Sopje, Špišić Bukovica i Voćin, koje na internetskim stranicama nemaju objavljene druge akte).

Sve JLP(R)S objavljuju svoje akte u službenim glasnicima, koji nisu lako pretraživi (iako bolji format objave predstavlja WORD od PDF-a – službena glasila općina Crnac, Čađavica, Voćin i Zdenci, a dobar primjer pruža i Grad Orahovica, koji za svaku godinu ima objavljeno kronološko kazalo koje može korisnicima olakšati pretragu službenih glasnika).

Nepregledan način objave akata uočen je na stranicama Općine Čačinci, dok je na stranicama Općine Špišić Bukovica nemoguće pronaći objavljene opće akte i odluke, budući da nema tražilice, nema arhive, kao ni objavljenih dokumenata po rubrikama. Općina Voćin ima rubriku 'Opći akti i druge odluke', ali tamo nisu objavljeni predmetni dokumenti.

➤ **SAVJETOVANJA S JAVNOŠĆU (točka 3. članak 10., članak 11.)**

Ako JLP(R)S na svojim internetskim stranicama imaju zasebnu rubriku „Savjetovanja s javnošću“, unutar koje imaju objavljen prošlogodišnji i ovogodišnji plan savjetovanja te više od 10 nacrti općih akata te strateških i planskih dokumenata kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba za koje se provodi savjetovanje, mogu ostvariti maksimalno **tri i pol boda**.

U slučaju provedbe između pet i 10 postupaka savjetovanja, jedinica ostvaruje pola boda.

Osim toga, praćeno je trajanje savjetovanja u danima i objava izvješće o provedenom savjetovanju, bez dodjele bodova.

Provedba savjetovanja, odnosno objava propisanih dokumenata vezanih za provedbu savjetovanja s javnošću, praćena je za razdoblje cijele 2018. godine i prvog kvartala 2019. godine, a JLP(R)S su ostvarile sljedeći broj bodova od mogućih 3,5:

TJV	BODOVI (od max 3,5)
Grad Orahovica	1
Grad Slatina	2
Grad Virovitica	3,5
Općina Crnac	0,5
Općina Čačinci	1,5
Općina Čađavica	0
Općina Gradina	0
Općina Lukač	2,5
Općina Mikleuš	1,5
Općina Nova Bukovica	3,5
Općina Pitomača	3,5
Općina Sopje	3,5
Općina Suhopolje	2,
Općina Špišić Bukovica	1
Općina Voćin	1
Općina Zdenci	0
Virovitičko-podravska županija	2

Praćenjem je utvrđeno da su maksimalan broj bodova ostvarili Grad Virovitica te općine Nova Bukovica, Pitomača i Sopje, dok su nula bodova, zbog izostanka objavljenih informacija o savjetovanjima s javnošću, ostvarile općine Čađavica, Gradina i Zdenci.

Posebnu rubriku o savjetovanjima s javnošću nemaju općine Čađavica, Gradina i Zdenci, a Nova Bukovica, Pitomača i Sopje savjetovanja provode putem posebnog portala proracun.hr. Valja izdvojiti Općinu Zdenci koja je u Godišnjem izvješću o provedbi ZPPI-ja navela da nije obveznik savjetovanja s javnošću, iako članak 11. izričito propisuje JLP(R)S kao obveznike primjene. Općina Mikleuš ima objavljen i Pravilnik o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću, kojeg je potrebno ukloniti.

Planove savjetovanja za 2018. i 2019. imaju objavljene sljedeće JLP(R)S: Grad Virovitica, Virovitičko-podravska županija, općine Lukač, Nova Bukovica, Pitomača i Sopje, dok Općina Mikleuš ima objavljen samo Plan savjetovanja za 2018.

U planovima savjetovanja su prilikom praćenja uočene određene nepravilnosti, primjerice, u oba plana Grada Virovitice navedeno je za kojih pet dokumenata je planirana provedba savjetovanja s javnošću, ali bez planiranog vremena provedbe savjetovanja te se navodi da "savjetovanje može trajati do 15 dana", dok je Općina Lukač je predmetne dokumente nazvala „planom normativnih aktivnosti“, što je pogrešno jer lokalne jedinice ne donose takve planove.

Kao jedinice s najvećim brojem provedenih savjetovanja u promatranom razdoblju, istaknule su se Općina Pitomača (34), Općina Suhopolje (14), Grad Virovitica (13), Grad Slatina (13), Općina Nova Bukovica (11) i Općina Sopje (11).

Kada je riječ o trajanju savjetovanja s javnošću, praćenjem je uočeno da jedinice koje provode savjetovanja u najvećem broju slučajeva to ne rade u skladu sa zakonski propisanim rokom od 30 dana, već savjetovanja traju puno kraće. Pri tome određene jedinice (one koje provode savjetovanja preko portala proracun.hr, za savjetovanja koja su trajala u roku kraćem od propisanih 30 dana, kao obrazloženje kraće provedbe savjetovanja navode sljedeće: „Predloženi dokument potrebno je što prije donijeti kako bi se isti mogao što prije početi primjenjivati.“, što nije u skladu s uputama Povjerenika za informiranje. Međutim, kao primjere dobre prakse mogu se izdvojiti sama Županija, Grad Slatina i Općina Suhopolje, čija savjetovanja traju 28-31 dan.

Što se tiče objave izvješća o provedenim savjetovanjima, jedinice uglavnom objavljuju izvješća o nešto više od polovice provedenih savjetovanja (Slatina i Virovitica 7/13, Županija i Crnac 4/5, Čačinci 2/5, Sopje 9/11, Suhopolje 8/14). Općine Nova Bukovica i Pitomača imaju objavljena sva izvješća.

Kao primjer dobre prakse ističemo općine Nova Bukovica, Pitomača i Sopje koje na portalu proracun.hr imaju objavljena i godišnja izvješća o provedenim savjetovanjima, i to u otvorenom, XLS formatu.

Nadalje, pregledom objavljenih izvješća uočen jest gotovo potpuni izostanak sudjelovanja javnosti, odnosno pristiglih primjedbi od strane građana i pravnih osoba. I u dosadašnjim praćenjima uočen je problem neaktivnih korisnika, odnosno izrazito niska ili gotovo nepostojeća razina sudjelovanja građana u procesu donošenja odluka kojima se utječe na njihov svakodnevni život. Kao jedini slučaj kada je bilo pristiglih komentara prilikom provedbe savjetovanja, ističe se savjetovanje o Prijedlogu Programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH na području općine (javni uvid), koje je provela Općina Nova

Bukovica putem portala proracun.hr (pristiglo 26 komentara, od čega je jedan bio prihvaćen, 22 djelomično prihvaćena, a tri nisu prihvaćena).

➤ **GODIŠNJI PLANOVI, PROGRAMI, STRATEGIJE, IZVJEŠĆA (točka 4. članak 10.)**

Objavom planskih i strateških dokumenata i izvješća, kao što su dokumenti vezani za prostorno i urbanističko planiranje, gospodarenje otpadom, programi i strategije razvoja, upravljanje i raspolaganje imovinom, programi javnih potreba i dr, te posebice objavom izvješća o radu župana/gradonačelnika/općinskog načelnika, i to barem za posljednja tri razdoblja izvještavanja (arhiva), JLP(R)S mogu ostvariti maksimalno **tri i pol boda**.

Pri tome je razmatran i način objave navedenih dokumenata, kao i broj objavljenih dokumenata (o tome ovisi hoće li jedinici biti dodijeljen jedan ili dva boda), a ukupan broj ostvarenih bodova od mogućih 3,5 za objavu općih planskih i strateških dokumenata i izvješća prikazan je u tablici koja slijedi:

TJV	BODOVI (od max 3,5)
Grad Orahovica	2,5
Grad Slatina	2
Grad Virovitica	3
Općina Crnac	2
Općina Čačinci	1,5
Općina Čađavica	1
Općina Gradina	2,5
Općina Lukač	2
Općina Mikleuš	1
Općina Nova Bukovica	2
Općina Pitomača	3,5
Općina Sopje	2
Općina Suhopolje	2
Općina Špišić Bukovica	0
Općina Voćin	1
Općina Zdenci	2
Virovitičko-podravska županija	3

Rezultati praćenja pokazali su da je jedino Općina Pitomača ostvarila maksimalna tri i pol boda, budući da ima objavljene planske i strateške dokumente unutar posebnih rubrika na internetskoj stranici, a u rubrici koja se odnosi na općinsku upravu i organizaciju, odnosno načelnika, ima objavljena i tri zadnja izvješća o radu načelnika.

Također, na stranicama Grada Virovitice uočeno je da u rubrici „Značajni dokumenti“ navode da je posljednje izvješće za srpanj-prosinac 2018. objavljeno u Službenom vjesniku br. 1/19, ali bez konkretne poveznice na navedeni dokument, a Virovitičko-podravska županija izvješća objavljuje pod materijalima za skupštinu, kad je rasprava o izvješću o radu župana točka dnevnog reda, međutim, navedeni način objave nije u skladu s načelom lake pretraživosti.

Jedino na stranicama Općine Špišić Bukovica nije identificirana objava dokumenata iz točke 4. članka 10. ZPPI-ja. Uglavnom nepregledan način objave dokumenata uočen je kod općina Čačinci (dokumente moguće pronaći u Arhivi jedino pomoću tražilice), Čađavica i Voćin.

➤ **SKUPOVI PODATAKA (točka 5. članak 10.)**

U slučaju objave barem jednog skupa podataka pogodnog za ponovnu uporabu, unutar ove točke, JLP(R)S mogu ostvariti **dva i pol boda**. U slučaju objave više skupova podataka, jedinica za svaki objavljeni skup ostvaruje po jedan bod. Pri tome se dodatno boduje i ako je skup podataka objavljen u otvorenom, odnosno strojno čitljivom formatu, a posebno je važno da jedinice na svojim internetskim stranicama imaju objavljen i popis skupova podataka koje vode u okviru svoje nadležnosti, uključujući informacije o tim skupovima (metapodaci) i o načinu pristupa i njihove ponovne uporabe (licence i uvjeti).

Riječ je o tzv. *asset listi*, koja se smatra preduvjetom transparentnosti i informiranja korisnika o bazama podataka i registrima koji postoje u tijelu javne vlasti, kao i načinu i opsegu pristupa tim podacima. Drugim riječima, ova obveza nije samo obveza u skladu s EU Direktivom o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, nego i obveza iz područja ostvarivanja pristupa informacijama – to su informacije o informacijama koje tijelo posjeduje. Ukratko, na jednom mjestu tijela trebaju objaviti popis svih baza i registara (neovisno o nazivu, koji može biti npr. upisnik, očevidnik, evidencija, popis, lista, imenik i sl.), kratak opis i metapodatke, informaciju u načinu pristupa te naznačiti poveznicu na mjesto na kojem je baza ili registar objavljen (ako je objavljen).

JLP(R)S su ostvarile sljedeći broj bodova od mogućih 2,5:

TJV	BODOVI (od max 2,5)
Grad Orahovica	0
Grad Slatina	1
Grad Virovitica	1,5
Općina Crnac	0
Općina Čačinci	0
Općina Čađavica	0
Općina Gradina	0
Općina Lukač	0
Općina Mikleuš	1,5
Općina Nova Bukovica	1,5
Općina Pitomača	0
Općina Sopje	0
Općina Suhopolje	0
Općina Špišić Bukovica	0
Općina Voćin	0
Općina Zdenci	0
Virovitičko-podravska županija	0

Praćenjem je utvrđeno da niti jedna JLP(R)S nema objavljen popis skupova podataka iz svoje nadležnosti. Gledajući ukupno rezultate praćenja, najniži rezultati ostvareni su upravo glede točke 5. članka 10. ZPPI-ja, što svjedoči činjenici da tijela javne vlasti na lokalnoj i

regionalnoj razini nisu dovoljno osviještena, niti imaju znanja i razumijevanja o cjelokupnom režimu otvaranja podataka i njihove ponovne uporabe od strane korisnika, bilo u komercijalne, bilo u nekomercijalne svrhe, ali u svakom slučaju sa svrhom stvaranja dodane vrijednosti.

Kao primjer dobre prakse ističe se Grad Virovitica, koji je još 2017. pokrenuo vlastiti, lokalni Portal otvorenih podataka (uz Zagreb i Rijeku) i na kojem je od uspostave Portala objavljeno šest skupova podataka (svi u otvorenim formatima). Međutim, na samoj internetskoj stranici Grada nema istaknute poveznice na Portal, niti obavijesti o istome, već se putem tražilice (kad se upiše „portal otvorenih podataka“) može doći do vijesti o Portalu i drugim "pametnim rješenjima" Grada, što znači da ni sam Grad ne radi dovoljno na promociji portala, odnosno na upoznavanju korisnika s mogućnostima koje takav jedan hvale vrijedan portal nudi.

Od preostalih tijela bodove su ostvarili Grad Slatina (Popis udruga po prioritetnim područjima u zatvorenom, PDF formatu), Općina Mikleuš (u Arhivi dokumenata objavljen Popis trgovačkih društava u većinskom vlasništvu JLP(R)S (udjel općine Mikleuš), u otvorenom, XLS formatu) i Općina Nova Bukovica (Registar imovine, na zasebnom portalu i izdvojeno na naslovnici, u CSV i XLS formatima).

➤ JAVNE USLUGE (točka 6. članak 10.)

Unutar točke 6., JLP(R)S objavom obrazaca potrebnih za ostvarivanje određenih javnih usluga koje pružaju, i to na način da se mogu ispuniti u elektroničkom obliku (barem objava u WORD formatu ili e-obrasci), na lako pretraživ i lako dostupan način, mogu ostvariti **dva boda**. Dakle, javne usluge pružene od strane tijela javne vlasti trebaju biti pristupačne i usmjerene prema korisnicima, što znači da informacije o njima trebaju biti pristupačne, odnosno lako dostupne svim zainteresiranim građanima i pravnim osobama. Također, ako postoji cjenik usluga, s novčanim iznosima koje je potrebno platiti za pojedinu javnu uslugu, i njega je potrebno objaviti na internetskoj stranici, na lako pretraživ način. Posebno je korisno objaviti sve potrebne obrasce na jednom mjestu, kako se ostvarivanje usluge ne bi nepotrebno usporavalo zbog fizičkog pribavljanja istih.

Od moguća 2 boda za objavu informacija o javnim uslugama koje pružaju, JLP(R)S s područja Virovitičko-podravške županije ostvarile su sljedeći broj bodova:

TJV	BODOVI (od max 2)
Grad Orahovica	0
Grad Slatina	1,5
Grad Virovitica	2
Općina Crnac	1,5
Općina Čačinci	0,5
Općina Čađavica	1
Općina Gradina	0
Općina Lukač	1
Općina Mikleuš	0,5
Općina Nova Bukovica	1,5
Općina Pitomača	1
Općina Sopje	0
Općina Suhopolje	2

Općina Špišić Bukovica	0
Općina Voćin	1
Općina Zdenci	0,5
Virovitičko-podravaska županija	2

Rezultati praćenja pokazali su da se kao jedinice koje objavljuju informacije o javnim uslugama na gore opisan način ističu Županija, Grad Virovitica i Općina Suhopolje. Županija objavljuje obrasce u WORD formatu, prema područjima, odnosno upravnim odjelima; Virovitica objavljuje sve obrasce na jednom mjestu, većinom u PDF-u, a manjim dijelom u WORD-u, ali imaju besplatnu aplikaciju *My City* za prijavu komunalnih nepravilnosti; Suhopolje objavljuje obrasce u WPRD-u u rubrici „Zahtjevi i obrasci“, koja je istaknuta s naslovnice.

Informacije o javnim uslugama nisu identificirane na internetskim stranicama Orahovice, Gradine, Sopja i Špišić Bukovice, a niz drugih jedinica treba upotpuniti navedene informacije u svrhu ispunjenja obveze objave predmetnih informacija važnih za korisnike (npr., Čačinci u rubrici „Ostali dokumenti“ imaju objavljeno svega par zahtjeva u PDF-u, a ostalo se može pronaći u arhivi samo preko tražilice; Mikleuš također ima objavljeno samo par obrazaca u arhivi; na stranici Općine Zdenci moguće samo preko tražilice pronaći četiri obrasca, od čega se dva ne mogu otvoriti).

➤ **BESPOVRATNA SREDSTVA, SPONZORSTVA I DONACIJE (točka 8. članak 10.)**

Objavom popis korisnika dodijeljenih bespovratnih sredstava, sponzorstava, donacija i drugih pomoći, i to u otvorenom formatu te za barem tri godine unazad, JLP(R)S mogu ostvariti maksimalno **dva boda**.

Ako popis korisnika bespovratnih sredstava i drugih pomoći sadrži osobne podatke fizičkih osoba, ime i prezime fizičke osobe ne uživaju zaštitu, budući da su ti podaci neophodni kako bi građani dobili uvid u način rada i odlučivanja tijela javne vlasti, odnosno kako bi postojala kontrola nad trošenjem sredstava tih tijela. Napominjemo da bi se dostupnost imena i prezimena (uz eventualno mjesto stanovanja, ali zaštitu drugih podataka kao što su adresa ili OIB) trebala omogućiti u pravilu uvijek kada se radi o dodjeli javnih sredstava temeljem provedenog postupka dodjeljivanja.

Ukupan iznos dodijeljenih donacija i pomoći kako JLP(R)S objavljuju u sklopu svojih financijskih izvješća, ne zamjenjuje objavu informacija iz ove točke, a JLP(R)S su ostvarile sljedeći broj bodova od moguća 2:

TJV	BODOVI (od max 2)
Grad Orahovica	1,5
Grad Slatina	1,5
Grad Virovitica	0
Općina Crnac	2
Općina Čačinci	1,5
Općina Čađavica	2
Općina Gradina	2
Općina Lukač	2
Općina Mikleuš	0,5

Općina Nova Bukovica	0
Općina Pitomača	0
Općina Sopje	1,5
Općina Suhopolje	0
Općina Špišić Bukovica	0
Općina Voćin	0,5
Općina Zdenci	0
Virovitičko-podravska županija	1

Rezultati praćenja pokazali su da predmetne informacije, odnosno popis za 2018. godinu na svojim internetskim stranicama nemaju objavljen Grad Virovitica (posljednji objavljen iz 2016.) te općine Mikleuš (u rubrici „Proračun“ dostupan popis iz 2017.), Nova Bukovica, Pitomača (samo preko tražilice pronađen popis donacija iz 2017.), Suhopolje (u rubrici „Sponzorstva i donacije“ dostupni popisi za 2015. i 2016.), Špišić Bukovica (u rubrici „Plan nabave“ objavljen popis iz 2017.), Voćin (u rubrici „Izvještaji“ objavljen popis iz 2017.) i Zdenci (u rubrici „Značajni dokumenti“ dostupni popisi iz 2015. i 2016.).

Jedinice bi navedene popise trebale objavljivati u otvorenom formatu, poput XLS-a, međutim, u ovom praćenju su bodove dobile i jedinice koje su popise objavile u WORD-u, koji se smatra otvorenijim formatom od PDF-a, a posebice od skeniranog PDF-a (općine Crnac, Lukač, Gradina i dr.).

➤ JAVNA NABAVA (točka 9. članak 10.)

Objavom plana nabave za tekuću godinu, registra ugovora o javnoj nabavi sklopljenih u protekloj godini, pravilnika o jednostavnoj javnoj nabavi te popisa gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njim povezane osobe u sukobu interesa ili obavijesti da takvi subjekti ne postoje, JLP(R)S mogu ostvariti maksimalno **četiri boda**.

Obvezu objave navedenih dokumenata propisuje i Zakon o javnoj nabavi („Narodne novine“, br. 120/16), a JLP(R)S kao obveznici provedbe navedenog zakona ostvarile su sljedeći broj bodova od moguća 4:

TJV	BODOVI (od max 4)
Grad Orahovica	4
Grad Slatina	4
Grad Virovitica	1
Općina Crnac	4
Općina Čačinci	3
Općina Čađavica	3
Općina Gradina	1
Općina Lukač	3
Općina Mikleuš	2
Općina Nova Bukovica	4
Općina Pitomača	4
Općina Sopje	4
Općina Suhopolje	2
Općina Špišić Bukovica	1

Općina Voćin	4
Općina Zdenci	1
Virovitičko-podravska županija	4

Rezultati praćenja pokazali su da sve jedinice objavljuju barem djelomično informacije vezane za postupke javne nabave. Plan nabave za 2019. godinu nemaju objavljen Grad Virovitica, općine Gradina, Mikleuš, Špišić Bukovica i Zdenci, a primjere dobre prakse predstavljaju jedinice koje su ga objavile u otvorenom, XLS formatu, poput općina Lukač i Voćin.

Registar ugovora iz 2018. godine nisu objavili Grad Virovitica, općine Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Suhopolje, Špišić Bukovica i Zdenci. U otvorenom, XLS formatu, registar su objavili Grad Slatina te općine Crnac, Mikleuš i Sopje.

Glede pravilnika o jednostavnoj javnoj nabavi, jedino na internetskim stranicama općina Mikleuš i Zdenci nije identificirana njegova objava, dok popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njim povezane osobe u sukobu interesa ili obavijest da takvi subjekti ne postoje nemaju objavljen Grad Virovitica i općine Gradina, Mikleuš, Suhopolje i Špišić Bukovica.

➤ **NATJEČAJNI POSTUPCI (točka 10. članak 10.)**

Također **četiri boda** JLP(R)S su mogle ostvariti cjelovitom objavom informacija vezanih za raspisane natječaje za zapošljavanje i natječaje za dodjelu financijskih sredstava (za dodjelu stipendija, donacija, potpora, financiranje programa i sl.) te objavom ishoda svih natječajnih postupaka. Naime, konačni ishod natječajnog postupka je javna informacija te imena zaposlenih službenika ili popis korisnika financijskih sredstava također trebaju biti javno objavljeni, i to na način da je kategorija natječaja jasno izdvojena na internetskoj stranici, osobito kad se radi o natječajima za zapošljavanje.

Od moguća 4 boda, JLP(R)S s područja Virovitičko-podravske županije ostvarile su sljedeći broj bodova:

TJV	BODOVI (od max 4)
Grad Orahovica	1,5
Grad Slatina	2,5
Grad Virovitica	2
Općina Crnac	2,5
Općina Čačinci	2,5
Općina Čađavica	2
Općina Gradina	2
Općina Lukač	2,5
Općina Mikleuš	2
Općina Nova Bukovica	2
Općina Pitomača	4
Općina Sopje	2
Općina Suhopolje	2
Općina Špišić Bukovica	2
Općina Voćin	2

Općina Zdenci	2
Virovitičko-podravska županija	2,5

Praćenjem je uočeno da gotovo sve jedinice objavljuju informacije o natječajnim postupcima unutar iste rubrike (natječaje za zapošljavanje, javne pozive, javne oglase, pozive na javnu raspravu i javni uvid i dr.), osim Grada Slatine.

Maksimalan broj bodova ostvarila je samo Općina Pitomača, koja objavljuje ishode natječajnih postupaka, dok ostale jedinice navedeno ne objavljuju uopće ili to čine djelomično. Ovdje valja istaknuti da jedinice koje objavljuju obavijesti o testiranju ne bi trebale objavljivati adrese fizičkih osoba koje sudjeluju u natječajnom postupku, budući da je riječ o zaštićenom osobnom podatku, već trebaju objaviti ishod, odnosno ime i prezime kandidata izabranog na natječaju.

➤ UNUTARNJE USTROJSTVO I KONTAKT (točka 11. članak 10.)

Unutar točke 11., JLP(R)S mogu ostvariti **tri boda**, i to ako objave organizacijsko ustrojstvo, s istaknutim imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica te njihove kontakt podatke. U navedenoj točki sadržane su ključne informacije o organizaciji i ključnim osobama u tijelu javne vlasti, koje su od iznimnog značaja za javnost, a JLP(R)S su na tom području od moguća 3, ostvarila sljedeći broj bodova:

TJV	BODOVI (od max 3)
Grad Orahovica	3
Grad Slatina	3
Grad Virovitica	3
Općina Crnac	3
Općina Čačinci	2,5
Općina Čađavica	3
Općina Gradina	0,5
Općina Lukač	3
Općina Mikleuš	3
Općina Nova Bukovica	2,5
Općina Pitomača	3
Općina Sopje	2,5
Općina Suhopolje	3
Općina Špišić Bukovica	1
Općina Voćin	2,5
Općina Zdenci	2,5
Virovitičko-podravska županija	3

Praćenjem je utvrđeno da velika većina jedinica objavljuje propisane informacije, odnosno da je visoka prosječna razina objave informacija o unutarnjem ustrojstvu i podacima za kontakt.

Jedinice koje su ostvarile nešto niži broj bodova od maksimalna tri su općine Čačinci, Nova Bukovica, Sopje, Voćin i Zdenci jer su objavile samo brojeve telefona i jednu opću adresu elektroničke pošte za kontakt, bez e-mailova čelnika, odnosno pročelnika/voditelja ustrojstvenih jedinica. S druge strane, Općina Špišić Bukovica ima objavljene brojeve

telefona i e-mail adrese, ali nema imena i prezimena čelnika, odnosno voditelja, dok je na stranicama Općine Gradina objavljen samo jedan opći kontakt (telefon i e-mail).

➤ **JAVNOST RADA KOLEGIJALNIH TIJELA (točka 12. članak 10., članak 12.)**

Glede praćenja i bodovanja načina na koji JLP(R)S osiguravaju javnost rada predstavničkih i drugih formalnih radnih tijela, objavom dnevnog reda sjednica, definirane procedure sudjelovanja, odnosno mogućnosti ostvarenja uvida u rad na sjednicama, zaključaka ili zapisnika sa sjednica te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, uključujući popis članova i zaključke sa sjednica predmetnih tijela, moguće je ostvariti maksimalno **četiri boda**.

Kod JLP(R)S, obvezu osiguravanja javnosti rada propisuje posebni Zakon - Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 142/12, 19/13-pročišćeni tekst, 137/15-ispravak, 123/17), prema kojem su sjednice predstavničkih tijela javne, a nazočnost javnosti može se isključiti samo iznimno, u slučajevima predviđenim posebnim zakonima i općim aktom jedinice.

Detaljnije odredbe o načinu i javnosti rada predstavničkih propisuju statut i poslovnik o radu predstavničkog tijela, a informacije o mogućnosti neposrednog uvida u njihov rad ili odredbe o istome u općim aktima JLP(R)S potrebno je radi transparentnosti izdvojiti te objavljivati uz dnevne redove sjednica ili objaviti generalnu uputu o mogućnosti i načinu ostvarivanja neposrednog uvida javnosti u sjednice predstavničkog tijela u rubrici koja se odnosi na sjednice predstavničkih tijela.

JLP(R)S s područja Virovitičko-podravске županije ostvarile su sljedeći broj bodova za javnost rada od moguća 4:

TJV	BODOVI (od max 4)
Grad Orahovica	2
Grad Slatina	1
Grad Virovitica	3,5
Općina Crnac	1
Općina Čačinci	1
Općina Čađavica	1
Općina Gradina	0
Općina Lukač	0
Općina Mikleuš	1
Općina Nova Bukovica	2,5
Općina Pitomača	2,5
Općina Sopje	1
Općina Suhopolje	1
Općina Špišić Bukovica	0
Općina Voćin	0
Općina Zdenci	1
Virovitičko-podravska županija	3

Rezultati praćenja pokazali su da niti jedna od 17 JLP(R)S nije ostvarila maksimalna 4 boda. Najviše bodova ostvarili su Grad Virovitica i Virovitičko-podravska županija, pri čemu

Virovitica objavljuje sve navedene informacije, izuzev zaključaka sa sjednica formalnih radnih tijela (objavljuje samo popise članova osam radnih tijela), dok Županija objavljuje sve osim popisa članova radnih tijela (objavljuje među materijalima za skupštinu kratke zaključke sa sjednica pojedinih odbora).

Što se tiče objave dnevnog reda zasjedanja, u obzir je uzeto samo ako su objavljeni proaktivno (ne naknadno, u sklopu zaključaka/zapisnika), a praćenjem je utvrđeno da ih ni unutar zasebne rubrike, niti u sklopu vijesti/obavijesti ne objavljuju općine Crnac, Gradina, Lukač, Suhopolje, Špišić Bukovica i Voćin.

Mogućnost neposrednog uvida u rad, odnosno definiranu proceduru prijave i broj ljudi koji može ostvariti navedeno, objavile su samo četiri od 17 JLP(R)S, i to Županija (zahtjev za prisustvovanjem, i to u WORD-u, objavljuje se uz materijale za svaku sjednicu skupštine), Grad Virovitica (objavljena uputa za prijavu i obrazac, ali u PDF-u) te općine Nova Bukovica (objavljen obrazac najave za prisustvovanjem u rubrici „Obrasci“) i Pitomača (ostvarila samo pola boda jer ali nije točno određen broj raspoloživih mjesta ni naveden kontakt za prijavu).

Zaključke, odnosno zapisnike sa sjednica predstavničkih tijela ne objavljuje čak 11 od 17 JLP(R)S: Grad Slatina, općine Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš (rubrici „Novosti“ objavljena izvješća sa sjednica koja su prekratka i ne pružaju cjelovite informacije), Nova Bukovica, Sopje (kao i Mikleuš, u rubrici „Vijesti“ objavljuje samo kratke izvještaje sa sjednica), Špišić Bukovica, Voćin i Zdenci.

Županija objavljuje zapisnike u materijalima za skupštinu pod točkom dnevnog reda "usvajanje zapisnika s prethodne sjednice", što znači da se zapisnici s protekle sjednice objavljuju tek kad se najavi sljedeća sjednica, a slično je i kod Općine Suhopolje, međutim, nije moguće utvrditi u kojem vremenskom odmaku od završetka sjednice se objavljuju zapisnici s te sjednice.

Najniža razina objave uočena je glede informacija o formalnim radnim tijelima, odnosno glede objave popisa tih tijela, članova, kontakta, djelokruga rada te kratkih izvješća/zaključaka s održanih sjednica, na kojima se odlučivalo o interesima korisnika. Pored gore navedene Županije i Virovitice, među općinama jedino Općina Nova Bukovica ima zasebnu rubriku „Odbori i komisije“, gdje objavljuje popis članova, a ostalih 14 jedinica nema uopće objavljene predmetne informacije.

➤ **PRAVO NA PRISTUP I PONOVNUPORABU INFORMACIJA (točka 13. članak 10.)**

Točka 13. propisuje obvezu tijela javne vlasti da na svojim internetskim stranicama, na lako pretraživ način i na vidljivu mjestu objavljuju obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, podatke za kontakt službenika za informiranje, potrebne obrasce (u WORD formatu) ili poveznice na obrasce te visinu naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, sukladno kriterijima iz članka 19. stavka 3. ZPPI-ja.

U ovoj kategoriji, pored navedenog, bodovalo se i postojanje zasebne rubrike na internetskoj stranici, stoga su JLP(R)S mogla ostvariti ukupno **četiri i pol boda**. Međutim, budući da je u dosadašnjim praćenjima Povjerenika za informiranje uočeno da velik broj tijela javne vlasti još uvijek na svojim internetskim stranicama ima objavljene kataloge informacija, kao i posebne pravilnike o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija te različite

cjenike usluga, odnosno vlastite kriterije za određivanje visine naknade za pristup i ponovnu uporabu informacija, što nije utemeljeno na zakonu te je potrebno ukloniti sa stranice jer može korisnike dovesti u zabunu, u slučaju objave bilo kojeg od navedenog dokumenta, jedinici se prilikom zbrajanja bodova oduzima jedan bod.

17 JLP(R)S je u ovom dijelu praćenja ostvarilo sljedeći broj bodova od moguća 4,5:

TJV	BODOVI (od max 4,5)
Grad Orahovica	4,5
Grad Slatina	2,5
Grad Virovitica	3,5
Općina Crnac	2,5
Općina Čačinci	2,5
Općina Čađavica	3
Općina Gradina	0
Općina Lukač	2,5
Općina Mikleuš	2,5
Općina Nova Bukovica	3,5
Općina Pitomača	3,5
Općina Sopje	4
Općina Suhopolje	3,5
Općina Špišić Bukovica	0
Općina Voćin	3
Općina Zdenci	0
Virovitičko-podravska županija	3

Rezultati praćenja pokazali su da je jedino Grad Orahovica ostvario maksimalan broj bodova, koji bi ostvarila i Općina Sopje da je navela poveznicu na Kriterije za određivanje visine naknade (a ne samo naziv), stoga je Sopje prikupilo pola boda manje.

Tri općine nisu osvojile nijedan bod u ovom dijelu praćenja, i to Gradina (iako ima zasebnu rubriku, u njoj se nalaze samo poveznice na godišnja izvješća o provedbi ZPPI-ja), Špišić Bukovica i Zdenci (iako ima izdvojen kontakt „Osobe za informiranje“, u rubrici „Značajni dokumenti“ objavljen je Katalog informacija iz 2006.).

Čak 11 jedinica ostvarilo je bod manje zbog objave kataloga, pravilnika ili cjenika. Njih šest kod kojih to nije bio slučaj su gradovi Slatina i Orahovica te općine Gradina, Sopje, Suhopolje i Špišić Bukovica.

Obrasce i kriterije za određivanje visine naknade nisu objavili Grad Slatina, općine Gradina, Špišić Bukovica i Zdenci; samo kriterije nemaju općine Lukač i Suhopolje, a obrasce Općina Crnac. Općine Gradina i Špišić Bukovica nisu objavile ni podatke o službeniku za informiranje.

4. Ukupni rezultati praćenja

17 JLP(R)S kao tijela javne vlasti i obveznici provedbe ZPPI-ja koji su bili predmetom praćenja, ukupno su proaktivno objavila **53%**, odnosno nešto više od polovice praćenih informacija, čiju objavu propisuju članci 10., 11. i 12.

Gledajući pojedinačno ostvarene rezultate tijela javne vlasti, s jedne strane valja izdvojiti jedinice s područja Virovitičko-podravске županije koje su ostvarile najbolje rezultate jer su na svojim internetskim stranicama objavile većinu propisanih informacija: Općina Nova Bukovica, kao jedina jedinica koja je objavila preko 70% praćenih informacija; zatim Virovitičko-podravska županija s rezultatom od 70% te Grad Virovitica sa 68,6%. Slijede Općina Pitomača, gradovi Slatina i Orahovica te općine Sopje i Crnac sa 60-67% objavljenih informacija.

S druge strane, lokalne jedinice koje su ostvarile najlošije rezultate, odnosno na čijim je internetskim stranicama objavljeno najmanje praćenih informacija, ispod 30%, su općine Gradina i Zdenci (27,1%) te Špišić Bukovica (14,2%).

TJV	BODOVI (max 35)	%
Općina Nova Bukovica	25	71,4
Virovitičko-podravska županija	24,5	70
Grad Virovitica	24	68,6
Općina Pitomača	23,5	67
Grad Slatina	23	65,7
Grad Orahovica	22	62,8
Općina Sopje	21,5	61,4
Općina Crnac	21	60
Općina Lukač	20,5	58,6
Općina Suhopolje	19,5	55,7
Općina Čađavica	18	51,4
Općina Čačinci	17	48,6
Općina Mikleuš	16,5	47,1
Općina Voćin	16	45,7
Općina Gradina	9,5	27,1
Općina Zdenci	9,5	27,1
Općina Špišić Bukovica	5	14,2

5. Preporuke za poboljšanje stanja

Nalazi analitičkog praćenja provedbe članaka 10., 11. i 12. Zakona o pravu na pristup informacijama od strane JLP(R)S s područja Virovitičko-podravske županije ukazuju na određene zajedničke propuste, nedostatke i nepravilnosti u objavi informacija, koje je potrebno ukloniti kako bi se poboljšalo stanje transparentnosti i otvorenosti prema građanima. Temeljem uočenih nedostataka u pojedinim segmentima, daju se prioritetni prijedlozi i preporuke u svrhu ispunjenja zakonske obveze i ostvarenja transparentnosti u radu i odlučivanju.

1. Kako se provedba članka 10., 11. i 12. ZPPI-ja odnosi na informacije objavljene na internetskoj stranici tijela javne vlasti, tako ukazujemo općenito na važnost preglednosti i pretraživosti internetskih stranica te pristupačnosti i jasnoće informacija za korisnike, važnost redovitog ažuriranja stranice i pravilnu pohranu informacija te se preporuča:

- prilikom dizajniranja internetske stranice, voditi računa o strukturi i tematskoj povezanosti sadržaja da bi objavljene informacije bile jednostavne za pretraživanje;
- budući da kod gotovo svih praćenih tijela postoji problem objave informacija u neodgovarajućem zatvorenom obliku (PDF ili skenirani PDF), ukazujemo na zakonsku obvezu objavljivanja informacija u strojno čitljivom i otvorenom obliku; s tim u vezi ukazujemo da je već objava u WORD-u bolja od PDF-a, jer ipak omogućava i olakšava uporabu informacije.

Napominjemo da je donesen Zakon o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora („Narodne novine“, br. 17/19.), kojim se traži poštivanje određenih načela i tehnika pri dizajnu, izradi, održavanju i ažuriranju internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora, da bi ih se učinilo pristupačnijima korisnicima, a osobito osobama s invaliditetom. Zakon stupa na snagu 23. rujna 2019.

2. Vezano uz provedbu savjetovanja s javnošću, ukazujemo da JLP(R)S, kao obveznici provedbe članka 11. ZPPI-ja, trebaju provoditi savjetovanja s javnošću u svim slučajevima kada donose opće akte i druge strateške i planske dokumente, kojima se utječe na interese građana i pravnih osoba te o tome pravodobno informirati javnost, na način:

- da se unutar zasebne rubrike na internetskoj stranici objavljuju informacije vezane za provedbu savjetovanja s javnošću, uključujući nacрте dokumenata za koje se postupak savjetovanja provodi, skupa s pozivom javnosti da se uključi davanjem svojih komentara;
- unutar rubrike savjetovanja s javnošću, preporuča se kreirati podrubrike: Plan savjetovanja, Otvorena savjetovanja, Završena savjetovanja i Izvješća o provedenim savjetovanjima;
- da se vodi računa o vremenu u kojem se planira provoditi savjetovanje s javnošću i navedeno uskladi s rokovima propisanim posebnim zakonima za donošenje općih akata i predviđenom vremenu donošenja pojedinog akta za koje se provodi savjetovanje, kako bi se građanima omogućio primjeren rok za iznošenje komentara i poštivao zakonski rok trajanja savjetovanja (30 dana), a eventualne razloge za kraće trajanje potrebno je obrazložiti opravdanim razlozima;

- u slučaju odstupanja od plana savjetovanja, isti potrebno ažurirati i objaviti na internetskoj stranici.

3. Objava skupova podataka iz djelokruga tijela detektirana je kao najveći problem u provedbi članka 10. ZPPI-ja. Stoga sve JLP(R)S trebaju:

- na svojim internetskim stranicama objaviti popis svih skupova podataka iz svoje nadležnosti, s metapodacima, načinom pristupa i ponovne uporabe (licence i uvjeti);
- na svojim internetskim stranicama i portalima otvorenih podataka objaviti skupove podataka iz svoje nadležnosti koji su pogodni za ponovnu uporabu, odnosno nad njima nema ograničenja pristupa, u otvorenom, strojno čitljivom formatu;
- objavljivati sve informacije koje se nalaze u određenim bazama podataka ili proračunskim tablicama (razni registri, evidencije, adresari, upisnici numerički podaci, popisi, liste, imenici...) u otvorenim formatima, uključujući financijske dokumente (registre ugovora, popise donacija, financijska izvješća, plan nabave i sl.), kao i razne popise koje JLP(R)S već objavljuju na svojim stranicama, ali u zatvorenim formatima (npr. adresari, imenici, popisi udruga, ustanova, trgovačkih društava, mjesnih odbora).

Isti ćemo moguće skupove podataka koje u okviru svojih nadležnosti vode županije te gradovi i općine, a nad kojima nema ograničenja pristupa te su u potpunosti pogodni za ponovnu uporabu.

Mogući skupovi podataka za županiju: registri imovine, baze podataka o kupoprodajnim cijenama nekretnina, evidencije o ostvarenim prihodima i rashodima od upravljanja i raspolaganja nekretninama, razvojni projekti na području županije, kapitalne investicije/pomoći, poduzetničke zone/institucije poduzetničke podrške, miniranost područja (samo za pojedine županije), podaci o vodoopskrbi, odvodnji, elektrifikaciji, plinifikaciji i sustavu gospodarenja energijom.

Mogući skupovi podataka za gradove i općine: poslovni prostori u zakupu i slobodni poslovni prostori, početne jedinične cijene zakupnina za poslovne prostore u vlasništvu grada, pregled sklopljenih ugovora, registar ugovora o javnoj nabavi, proračun, proračunski korisnici, imovina u vlasništvu lokalne jedinice (lokalna trgovačka društva), subvencije i donacije udrugama, statistika subvencija poduzetnicima, plan raspodjele sredstava za programe javnih potreba u kulturi/za komunalne prioritete na području mjesnih odbora/javnih potreba u tehničkoj kulturi/sredstava spomeničke rente, statistika odobrenih predmeta po katastarskim općinama, rezultati izbora po mjesnim odborima, površina, stanovništvo, objekti tehničke kulture na području grada, sportski objekti, sportski savezi i zborovi sudaca, sportski klubovi, vijeća nacionalnih manjina, projekti i programi u školstvu, zdravstvu i socijalnoj skrbi EU projekti, popis upravitelja zgrada kojima je grad vlasnik, adresari obrazovnih ustanova (vrtići, osnovne škole, srednje škole, učenički domovi), zdravstvenih ustanova, (bolnica, ambulanti i liječnika), zatim ulice i kućni brojevi, reciklažna dvorišta, komunalni otpad, dimnjačarske koncesije, adresar vjerskih zajednica, ugostiteljski objekti, nekategorizirani objekti, turističke agencije i vodiči, trgovačka društva u vlasništvu grada, broj smještajnih objekata grada, popis autoprijevoznika, vozni redovi, biciklističke staze, popis autobusnih, taxi i ostalih prijevoznika, taxi stajališta itd.

4. Sve JLP(R)S moraju na jednom mjestu (rubrici) na internetskoj stranici objavljivati i pravovremeno ažurirati informacije o javnim uslugama koje pružaju, vodeći računa o objavi obrazaca u otvorenom obliku i poveznicama na e-usluge.

5. Sva tijela javne vlasti trebaju objaviti ažurirane popise korisnika bespovratnih sredstava, sponzorstva, donacija ili drugih pomoći s visinom iznosa dodijeljenih donacija, sponzorstava, bespovratnih sredstava i drugih pomoći, i to u otvorenom, XLS formatu. Tijela koja navedeni popis objavljuju, uglavnom to čine u zatvorenom, PDF formatu. Preporuka je da se popisi donacija, sponzorstava i drugih pomoći ažuriraju na godišnjoj razini kako bi se ostvarila viša razina financijske transparentnosti i kako bi javnosti bile dostupne potpune i pravovremene informacije o potrošnji javnih sredstava.

6. Što se tiče obavijesti o raspisanim natječajima ishodima natječajnog postupka, ukazujemo na nedostatnu razinu objave ishoda natječajnog postupka, koja se često obrazlaže zaštitom osobnih podataka. S tim u vezi napominjemo da kada je riječ o raspolaganju javnim sredstvima, i određene informacije o zaposlenicima tijela javne vlasti se smatraju informacijama od javnog interesa, jer dužnosnici, službenici i zaposlenici tijela javne vlasti obavljaju poslove koji se financiraju javnim sredstvima. Drugim riječima, podaci koji se odnose na neku fizičku osobu, a tiču se raspolaganja javnim sredstvima (naziv radnog mjesta, kontakti radnog mjesta, bruto plaća, koeficijent i osnovica plaće, potrebna stručna sprema, ime i prezime te konkretna stručna sprema te osobe) ne mogu se smatrati zaštićenim osobnim podacima u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka, nego je riječ o javnim podacima u skladu s odredbama ZPPI-ja.

7. Kada je riječ o javnosti rada tijela javne vlasti, ukazujemo na potrebu pravovremene objave na jednom (posebna rubrika) vidljivom mjestu na internetskoj stranici:

- informacija o dnevnom redu zasjedanja ili sjednica službenih tijela i vremenu njihova održavanja i načinu rada tijela javne vlasti; pritom skrećemo pozornost na nužnost proaktivne objave dnevnih redova sjednica (općinskog ili gradskog vijeća, upravnog vijeća ili drugih formalnih radnih tijela na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika), kako bi se pravilno primijenila zakonska odredba;
- obavijesti o mogućnostima neposrednog uvida u njihov rad, broju osoba kojima se može istodobno osigurati neposredan uvid u rad tijela javne vlasti – potrebno je odrediti broj osoba koje mogu prisustvovati sjednicama, vodeći računa o prostornim mogućnostima i izuzetku iz članka 12. stavka 2. ZPPI-ja; također, tijela trebaju objaviti informacije o načinu na koji se zaprimaju prijave za sudjelovanje, a redosljed prijavljenih bi se trebao odrediti po datumu prijave;
- zaključaka i dokumenata sa službenih sjednica i sjednica formalnih radnih tijela; u slučaju da zaključci sadrže osobne podatke ili je riječ o nekom drugom ograničenju iz članka 15. ZPPI-ja, takvi se podaci trebaju učiniti nedostupnima (npr., može ih se zacrniti), vodeći računa o razumljivosti same informacije koja se objavljuje, ali se ostatak treba objaviti, sukladno članku 15. stavku 5. navedenog Zakona;

- radi pravovremenosti objave, preporuča se objava zapisnika i zaključaka predstavničkih tijela odmah nakon održanih sjednica (neverificirani zapisnik) te nakon verifikacije istih na idućoj sjednici predstavničkog tijela.

8. Sva tijela javne vlasti koja imaju objavljen katalog informacija, odnosno odluku o ustroju istog, kao i pravilnik o ostvarivanju prava na pristup informacijama te vlastite cjenike prema kojima određuju visinu naknade troškova za pristup i ponovnu uporabu informacija, navedeno trebaju ukloniti sa svojih internetskih stranica, budući da nije u skladu s važećim zakonskim okvirom te može korisnike dovesti do zabune.

Radi lakše provedbe zakonskih odredbi o proaktivnoj objavi informacija, provedbi savjetovanja s javnošću i osiguravanja javnosti rada, upućujemo JLP(R)S na korištenje uputa i smjernica Povjerenika za informiranje, i to osobito:

➤ **članak 10.:**

- Uputa za provedbu članka 10. ZPPI – Proaktivna objava informacija
- Smjernice za objavu proračunskih dokumenata i izvješća u otvorenom formatu
- Smjernice o pristupu informacijama u postupcima provedbe javnih natječaja za zapošljavanje te postupak izbora i imenovanje putem javnih poziva u tijelima javne vlasti (točka 10.)
- Smjernice za objavu informacija o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti (točka 11.)
- Smjernice za objavu informacija o pravu na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija (točka 13.)

➤ **članak 11.:**

- Smjernice za provedbu članka 11. ZPPI – Savjetovanja s javnošću
- Priručnik za provedbu savjetovanja s javnošću za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

➤ **članak 12. :**

- Smjernice za javnost rada
- Smjernice za provedbu ZPPI: Vijećnička pitanja i Zakon o pravu na pristup informacijama

➤ **ponovna uporaba informacija i otvoreni podaci:**

- Smjernice za ponovnu uporabu informacija
- Priručnik o ponovnoj uporabi informacija za tijela javne vlasti: "Otvoreni podaci za sve".

Upute, smjernice i priručnici dostupni su na poveznicama <https://www.pristupinfo.hr/pravni-okvir/upute-smjernice-obraci/> i <https://www.pristupinfo.hr/dokumenti-i-publikacije/prirucnici/> te u Tražilici odluka i mišljenja www.tom.pristupinfo.hr.